

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра адміністративного і інформаційного права

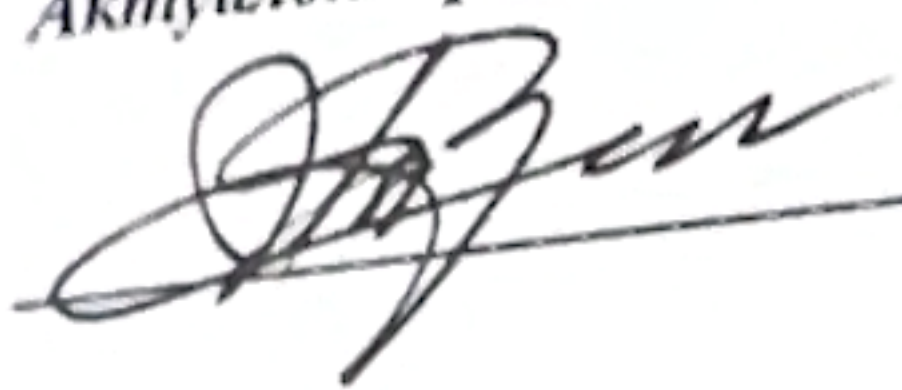
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО
ЦИКЛУ ДИСЦИПЛІН ТА МІЖНАРОДНЕ КРИМІНАЛЬНЕ
ПРАВО
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньо-професійної програми *Право*
Галузь знань *D Бізнес, адміністрування та право*
за спеціальністю *D8 Право*
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2025

Розробники:

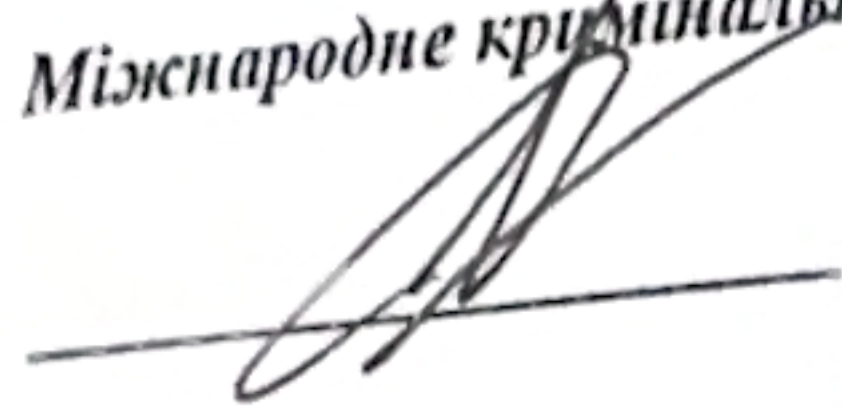
Актуальні проблеми міжнародно-правового циклу дисциплін

Тамара ЧЕРНАДЧУК, к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного і інформаційного права
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

(підпис)

Міжнародне кримінальне право

Альона КЛОЧКО, д.ю.н., професор, професор кафедри міжнародних відносин

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

(підпис)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри адміністративного і інформаційного права	протокол від <u>05.06.2025</u> № <u>13</u>	
	Завідувач кафедри	 (підпис) Ірина АРІСТОВА (прізвище, ініціали)

Погоджено:

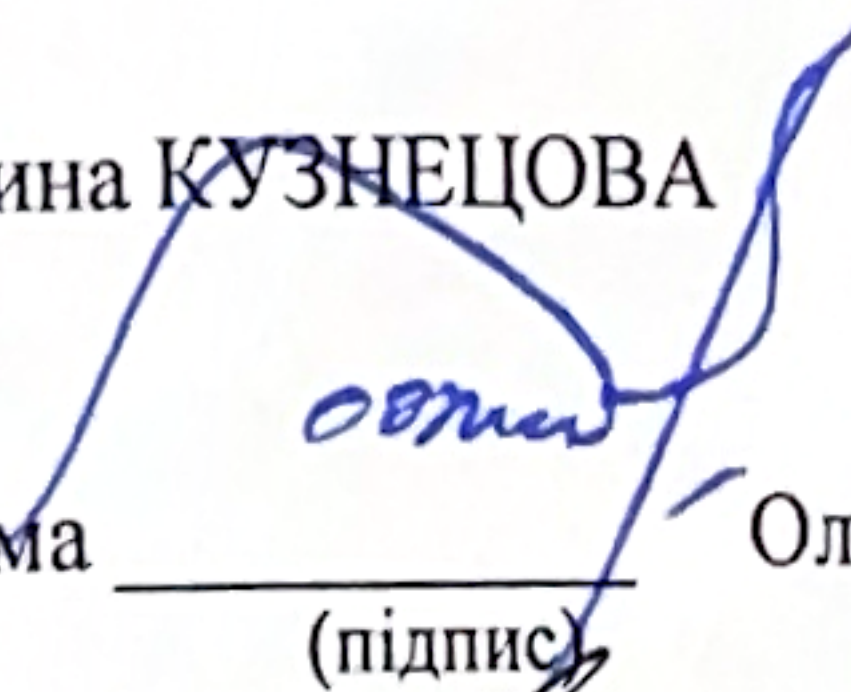
Гарант освітньої програми

(підпис)

Марина КУЗНЕЦОВА

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Олег РОГОВЕНКО

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

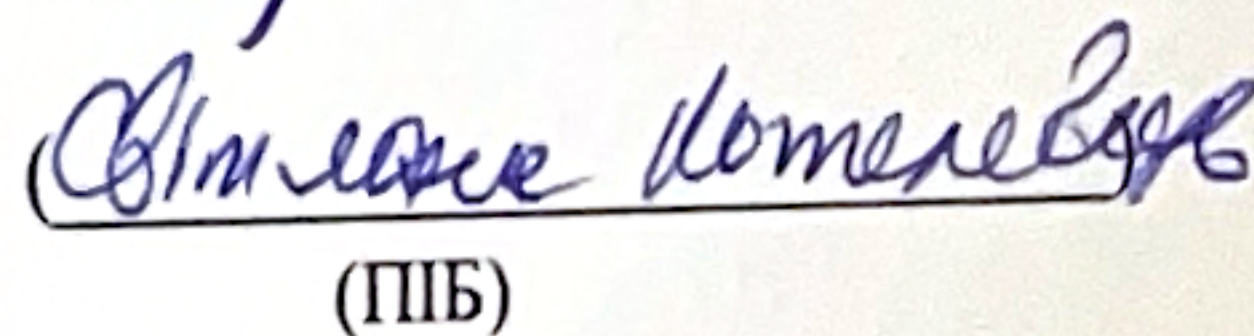

Іван КРАВЧЕНКО

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Віта ТКАЧЕНКО

Зареєстровано в електронній базі: дата: 19.08 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ					
1.	Назва ОК	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ЦИКЛУ ДИСЦИПЛІН ТА МІЖНАРОДНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО			
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра адміністративного і інформаційного права			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Право», галузь знань «D Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю «D8 Право»			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)				
6.	Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається на протязі одного навчального року в І семестрі: Актуальні проблеми міжнародно-правового циклу дисциплін; ІІ семестр : Міжнародне кримінальне право			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл дн.ф./з.ф.– 150/150 годин	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні години	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	І семестр	12/8	24/10	-	54/132
	ІІ семестр	12	12	-	36
10.	Мова навчання	Державна (українська)			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Тамара Чернадчук , к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного і інформаційного права Альона Ключко, д.ю.н., професор, професор кафедри міжнародних відносин			
11.1	Контактна інформація	tchernadchuk@ukr.net alenaklocko@gmail.com			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Сучасний стан міжнародних відносин характеризується значною ступінню нерозривності міжнародного та національного права, що в свою чергу, призводить до низки проблем в сфері правового регулювання сучасних міжнародних відносин. Сьогодні від стану міжнародної системи взаємовідносин держав в умовах наростаючого процесу глобалізації, лежить безпека і благополуччя кожної країни. Розширення участі України в міжнародних відносинах, насамперед внаслідок інтеграційних європейських та євроатлантичних напрямків зумовлює необхідність вивчення та впровадження в життя сучасних міжнародних стандартів через вдосконалення національних механізмів та створення сприятливих умов для імплементації, що в свою чергу, потребує підготовки високо кваліфікованих фахівців. Курс розглядає міжнародне кримінальне право як окремий інститут міжнародного права, який регулює питання відповідальності за серйозні порушення міжнародних норм, такі як військові злочини, геноцид, злочини проти людяності та агресії. Студенти ознайомлюються з ключовими міжнародними договорами, конвенціями та рішеннями міжнародних трибуналів, що формують основи міжнародного кримінального правосуддя. Окрема увага приділяється механізмам переслідування міжнародних злочинів.			

		юрисдикційним проблемам, а також процесам екстрадиції та співпраці між державами. Завданням курсу є сформувати у студентів блок знань, умінь та компетентностей, необхідних для використання систематизованих знань міжнародного права на різних етапах розвитку міжнародного співтовариства, поглибити їх правовий світогляд шляхом детального аналізу та вивчення особливостей принципів та норм, які регулюють відносини між державами, міжнародними організаціями та іншими суб'єктами міжнародного права в різних сферах відносин на міжнародному рівні, зокрема в умовах глобалізації та новітніх викликів міжнародної безпеки. В т.ч. ознайомлення з основними джерелами міжнародного кримінального права, його принципами, механізмами функціонування та процедурними аспектами застосування; аналіз прецедентів міжнародного кримінального правосуддя та їх вплив на сучасну правову практику у галузі захисту прав людини; вивчення міжнародних стандартів боротьби з транснаціональною злочинністю, зокрема тероризмом, торгівлею людьми; розвиток навичок юридичного аналізу та критичної оцінки міжнародних правових норм та рішень міжнародних судових органів.
13.	Мета освітнього компонента	<i>Мета освітнього компонента:</i> набуття студентами поглиблених та систематизованих теоретичних і практичних знань у сфері сучасного міжнародного права, його становлення та розвиток, основних галузей, підгалузей і інститутів. Визначення суті і змісту міжнародно-правових явищ, визначення їх ролі і місця в системі сучасних міжнародних відносин, що зумовлено розширенням участі України в міжнародних відносинах, насамперед внаслідок інтеграційних європейських та євроатлантичних напрямків і необхідністю вивчення та впровадження в життя сучасних міжнародних стандартів через вдосконалення національних механізмів та створення сприятливих умов для імплементації. Формування у студентів ґрунтовних знань про міжнародне кримінальне право як галузь права та умінь щодо кваліфікації міжнародних злочинів, засвоєння положень щодо притягнення до міжнародної кримінальної відповідальності, а також розвиток вмінь та навичок самостійної кваліфікації дій, що порушують норми міжнародного кримінального права. Особлива увага приділяється визначенню основних об'єктів кримінально-правової охорони на міжнародному рівні, а також аналізу тенденцій розвитку міжнародного кримінального права у контексті глобальних викликів, пов'язаних із соціальною обумовленістю міжнародних злочинів та зміною структури міжнародних відносин.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Дисципліна викладається в першому семестрі. Базою освітнього компонента є курси першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а саме Теорія держави та права, Історія держави та права України та зарубіжних країн, Міжнародне публічне і приватне право, Кримінальне право, Кримінологія Освітній компонент є основою професійної підготовки висококваліфікованих фахівців.
15.	Політика академічної доброчесності	Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань

		поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).
16.	Ключові слова	Міжнародно-правові відносини, теорії виникнення міжнародного права, суб'єкт міжнародного права, права людини, первинний елемент системи міжнародного права, міжнародні конвенції, загальні принципи міжнародного права, принцип мирного вирішення міжнародних спорів, міжнародний спір, міжнародний конфлікт, учасники збройних конфліктів, жертви війни, інститут військової окупації, контроль над окупованими територіями, міжнародне гуманітарне право, міжнародно-правовий режим окупації, окупована територія, захист прав людини, Європейський суд з прав людини, міжнародна безпека, економічна безпека, міжнародні правопорушення, міжнародні злочини, транснаціональні злочини, кіберзлочини, кіберзлочинність, віртуальна фінансова система, криптовалюта, тероризм, антитерористична політика, Європейський Союз, стратегія безпеки міжнародний імідж, міжнародна інформаційна безпека. інформаційна війна, екологічна безпека, принцип сталого розвитку, міжнародне економічне право (торгове, інвестиційне, фінансове), проблеми забруднення космосу, міжнародна енергетична безпека, атомна енергія. Кримінальне правосуддя,
17.	Посилання на курс у Moodle <i>Актуальні проблеми міжнародно-правового циклу дисциплін</i>	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4119
	Посилання на курс у Moodle <i>Міжнародне кримінальне право</i>	у стадії розробки

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано отримає...»	Результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)									Як оцінюється РНД
	РН 1	РН 2	РН 4	РН 5	РН 10	РН 11	РН 12	РН 15	РН 17	
<u>ДРН1.</u> аналізувати сучасні підходи пізнання теорії міжнародного права (основних світоглядних концепцій і принципів, проблематики в визначенні базових категорій, юридичних понять), взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.	X	X		X	X		X			Проведення модульного контролю та атестаційного контролю.
<u>РН2.</u> аналізувати та оцінювати комплексні міжнародно-правові проблеми, пов'язані з забезпеченням належного дотримання принципу верховенства права суб'єктами міжнародного і національного права, враховуючи практику застосування окремих міжнародно-правових інститутів.	X	X	X	X	X	X	X			Семінарські заняття 1-5.
<u>ДРН3.</u> обґрунтовувати свою правову позицію, дискутувати зі складних правових проблем, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи стосовно напрямів удосконалення теоретичних та практичних аспектів імплементації, реалізації та виконання норм міжнародного права, рішень міжнародних судових та конвенційних органів, рішень національних судів та ін. юрисдикційних органів України та іноземних держав;		X	X	X	X	X	X	X	X	Семінарські заняття 5-10.
<u>ДРН4.</u> обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування стандартів міжнародного права як на міжнародному так і національному рівні; приймати ефективні рішення задля захисту прав людини, інтересів юридичної особи, суспільства, держави.		X	X	X	X	X		X	X	Семінарські заняття 5, 16-30.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу		Рекомендована література		
	Аудиторна робота	Само стійна робота			
Осінній семестр денна/заочна					
	Лк	П.з / семін . з.	Лаб . з.		
Тема 1: Проблеми визначення дефініції «міжнародне право». Сфера дії міжнародного права. План: Поняття дефініції «міжнародне право», предмет та об'єкт його регулювання. Сфера дії міжнародного права Природа юридично обов'язкової сили міжнародного права. Функції міжнародного права. Особливості міжнародного права.	2/2	2/-		4/12	2.1. 2. Підручники, посібники (2, 8, 10, 14, 17) 2.1.3. Методичне забезпечення (1) 2.1.4. Інші джерела (3, 8)
Тема 2. Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права. План: Концепції розвитку історії міжнародного права і їх розподіл на основні етапи розвитку людства. Теорії і погляди на розвиток міжнародного права в різні часи у різних держав та народів. Особливий стан "цивілізованих" держав. Формування правил, орієнтованих на гуманізацію методів ведення війни. Сучасні концепції історичного розвитку міжнародного права. Формування сучасного МП, його прогресивний розвиток. Істотні зміни сучасного періоду. Розвиток науки міжнародного права в Україні.	-	2/-		4/12	2.1. 2. Підручники, посібники (2, 8, 10, 14, 17) 2.1.3. Методичне забезпечення (1)
Тема 3. Проблеми аналізу системи міжнародного права, науки міжнародного права. Проблеми співвідношення національного та міжнародного права. План: Система міжнародного права і структура міжнародного права. Поняття і характерні риси норм міжнародного права. Види міжнародно-правових норм і їх	-	2/2		4/12	2.1.1. Нормативно-правова база (9, 15, 16, 20, 63) 2.1. 2. Підручники, посібники (2, 8, 10, 14, 17) 2.1.3. Методичне забезпечення (1) 2.1.4. Інші джерела (3)

класифікація. Проблематика визначення джерел міжнародного права. «М'яке» міжнародне право (soft law). Ієрархія норм міжнародного права. Кодифікація норм міжнародного права. Взаємодія норм міжнародного права з нормами інших систем регулювання міжнародних відносин. Поняття і юридична природа основних принципів міжнародного права. Співвідношення основних принципів системи, принципів галузі та інституту, універсальних, регіональних і партикулярних принципів. Місце загальних принципів міжнародного права серед джерел та їх загальна характеристика. Концепції співвідношення національного та міжнародного права. Українське законодавство про співвідношення міжнародного і національного права.					
<i>Тема 4. Проблеми визначення правового статусу суб'єктів міжнародного права. Визнання в міжнародному праві. Правонаступництво держав. Міжнародний правотворчий процес.</i> План: Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Основні риси та особливості міжнародної правосуб'єктності. Інститут міжнародної правосуб'єктності. Держава, як основний суб'єкт міжнародного права. Визнання в міжнародному праві. Правонаступництво держав. Міжнародна правосуб'єктність індивідів. Міжнародна правосуб'єктність народів (націй). Україна - суб'єкт сучасного міжнародного права. Державоподібні утворення. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного права. Питання міжнародної правосуб'єктності транснаціональних компаній. Міжнародний правотворчий процес.	-/2	2/-		6/12	2.1.1. Нормативно-правова база (3-7, 9, 10, 15, 35, 42, 47, 53, 63) 2.1. 2. Підручники, посібники (2, 8, 10, 14, 17) 2.1.3. Методичне забезпечення (1) 2.1.4. Інші джерела (2, 7, 8, 17)
<i>Тема 5. Проблеми міжнародного захисту прав людини у сучасному світі.</i> План:	2/-	2/2		6/12	2.1.1. Нормативно-правова база (12, 13, 17, 18, 20, 22, 23, 25-29, 35, 40, 41, 43-45, 56) 2.1. 2. Підручники, посібники (6,

Зародження ідеї міжнародного захисту прав людини. Права людини: поняття, концепції. Імплементація міжнародних стандартів прав людини. Сучасний стан системи захисту прав людини на міжнародному і регіональному рівнях.				9,10,12) 2.1.3. Методичне забезпечення (1) 2.1.4. Інші джерела (2, 4, 10, 14, 18, 19,23, 27)
<i>Тема 6. Територіальні питання в міжнародному праві.</i> План: Загальні питання території в міжнародному праві. Державна територія, її основні ознаки. Морські простори та їх правовий режим. Правові режими міжнародних рік, озер, каналів, проток. Континентальний шельф. Виключна економічна зона. Правове регулювання міжнародних польотів. Правові форми співробітництва держав у космосі. .	2/-	2/2	6/14	2.1.1. Нормативно-правова база (1, 10, 15, 20, 21, 42, 47, 48, 53, 63, 64) 2.1. 2. Підручники, посібники (2, 8, 10, 14, 17) 2.1.3. Методичне забезпечення (1) 2.1.4. Інші джерела (7, 8, 14)
<i>Тема 7. Питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права.</i> План: Концепції сучасної моделі світової безпеки. Національна безпека країн як складова системи загальносвітової безпеки. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів. Міжнародно-правове регулювання початку та закінчення воєнних дій і стану війни. Учасники збройних конфліктів. Режими воєнного полону та воєнної окупації. Заборона й обмеження визначених засобів і методів ведення війни.	2/2	2/-	6/14	2.1.1. Нормативно-правова база (8-10, 12, 13, 15, 20, 21, 24, 30, 42, 63) 2.1. 2. Підручники, посібники (2, 6, 8, 10, 14, 17) 2.1.3. Методичне забезпечення (1) 2.1.4. Інші джерела (5,6. 10, 14-17, 20, 21)
<i>Тема 8. Міжнародне право в вирішенні економічних ,екологічних та енергетичних проблем.</i> План: Сфери міжнародного економічного співробітництва. Міжнародне торгове право. Міжнародне фінансове право. Міжнародно-правові акти у сфері охорони навколишнього середо-	2/2	4/-	6/16	2.1.1. Нормативно-правова база (1, 2, 19, 21, 33, 34, 54, 55, 58-61, 63) 2.1. 2. Підручники, посібники (2, 5, 6,11, 14) 2.1.3. Методичне забезпечення (1) 2.1.4. Інші джерела (1. 8, 9, 11, 12, 16-18, 20-27)

вища. Міжнародна співпраця з довілля охорони від радіоактивного зараження. Міжнародно-правові аспекти міжнародної енергетичної безпеки. Міжнародна співпраця з мирного використання атомної енергії.					
Тема 9. Міжнародне інформаційне право, як галузь міжнародного публічного права. План: 1. Поняття, принципи, джерела міжнародного інформаційного права. 2. Міжнародні стандарти щодо доступу, користування та поширення інформації. 3. Інформаційна безпека в міжнародній інформаційній сфері.	2/-	2/2		6/14	2.1.1. Нормативно-правова база (9, 15-17, 20, 32, 47, 62, 63) 2.1. 2. Підручники, посібники (2, 8, 10, 14, 17) 2.1.3. Методичне забезпечення (1) 2.1.4. Інші джерела (5,6,13,16,22,23)
Тема 10. Відповідальність в міжнародному праві. Міжнародна юстиція. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок. План: Значення міжнародно-правової відповідальності, цілі, принципи, поняття відповідальності. Ознаки міжнародного правопорушення. Класифікація міжнародних правопорушень. Відмежування правопорушень від схожих (суміжних) діянь. Відповідальність держав у зв'язку з діяльністю, не забороненою міжнародним правом. Поняття і сутність міжнародної законності. Режим і принципи міжнародної законності. Історія міжнародного правосуддя. Постійна палата міжнародного правосуддя. Міжнародний Суд ООН. Регіональні та спеціалізовані міжнародні судові установи. Міжнародний арбітраж.	-	4/2		6/14	2.1.1. Нормативно-правова база (2, 55, 63) 2.1. 2. Підручники, посібники (2, 8, 10, 14, 17) 2.1.3. Методичне забезпечення (1) 2.1.4. Інші джерела (2, 8, 13-16, 23,25)
Ітого	12/8	24/10		56/132	
Весняний семестр					
Тема 1. Поняття та загальні принципи міжнародного кримінального права 1.1. Що таке міжнародне кримінальне	2	2		5	Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua Текст проєкту нового кримінального Кодексу. URL:

право? МПК як сукупність правових норм, що регулюють відповідальність за вчинення міжнародних злочинів (геноцид, військові злочини, злочини проти людяності, злочини агресії). Механізми притягнення до відповідальності за ці злочини, Міжнародний кримінальний суд, а також міжнародні трибунали, створені для окремих конфліктів (наприклад, трибунали для Руанди або Югославії). 1.2. Міжнародне кримінальне право/ Порівняльне кримінальне право/ Національне кримінальне право Мета МКП як забезпечення міжнародного правопорядку та притягнення до відповідальності осіб, які порушують норми міжнародного права. Порівняльне кримінальне право для вивчення різних правових систем у галузі кримінального права (ПКП). ПКП як інструмент для кращого розуміння національних правових підходів до кримінальних правопорушень та їхнього регулювання на міжнародному рівні. Національне кримінальне право як сукупність норм, які регулюють кримінальну відповідальність всередині конкретної держави. Національні системи кримінального права визначають злочини та покарання відповідно до соціальних, політичних і економічних реалій кожної держави. Національні закони для співпраці з міжнародними судами або для виконання зобов'язань держави за міжнародними угодами (наприклад, ратифікація Римського статуту). 1.3. Загальні принципи міжнародного кримінального права. Принцип індивідуальної відповідальності. Принцип універсальної юрисдикції. Принцип незастосування строку давності до міжнародних злочинів. Принцип "Ne bis in idem". Принцип гуманності та забезпечення прав підсудних. Принципи міжнародного кримінального права як фундаментом для функціонування міжнародних кримінальних трибуналів та судів, що забезпечують справедливість і відповідальність за найсерйозніші злочини проти людства					https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code. Римський статут Міжнародного кримінального суду (1998). Женевські конвенції (1949) та Додаткові протоколи (1977). 1,2,3,4,5,6,7
<i>Тема 2. Основні міжнародні злочини</i> 2.1. Суспільна небезпека міжнародних злочинів. Визначення суспільної не-	2	2		5	Кримінальний кодекс України. URL: http://zakon1.rada.gov.ua

безпеки міжнародних злочинів. Міжнародні злочини мають особливу суспільну небезпеку, оскільки загрожують не лише окремим державам, але й міжнародному миру, безпеці та правам людини в глобальному масштабі. До таких злочинів належать геноцид, воєнні злочини, злочини проти людяності та злочини агресії. Вплив міжнародних злочинів на міжнародну спільноту. Масштабні порушення прав людини, що можуть призводити до конфліктів, дестабілізації регіонів і навіть руйнування міжнародного порядку. Приклади міжнародних злочинів: Геноцид у Руанді, воєнні злочини в колишній Югославії, а також сучасні міжнародні розслідування стосовно злочинів проти людяності. 2.2. Міжнародні злочини у національному законодавстві. Імплементация міжнародних норм у національні правові системи: норми міжнародного кримінального права у національному законодавстві для забезпечення можливості судового переслідування осіб, які вчинили міжнародні злочини, на національному рівні. Приклади імплементации: у Кримінальному кодексі України передбачені норми щодо геноциду, воєнних злочинів та злочинів проти людяності, які відповідають міжнародним стандартам. Проблеми та виклики імплементации: труднощами в застосуванні норм через політичні, юридичні або інституційні проблеми. 2.3. Індивідуальна кримінальна відповідальність (ст. 25 Римського статуту Міжнародного кримінального суду). Принцип індивідуальної відповідальності: Стаття 25 Римського статуту закріплює положення, згідно з яким будь-яка фізична особа, незалежно від її статусу або посади, може бути притягнута до відповідальності за вчинення міжнародних злочинів. Механізми притягнення до відповідальності: Міжнародний кримінальний суд (МКС) може розглядати справи щодо осіб, відповідальних за геноцид, воєнні злочини, злочини проти людяності та злочини агресії. Застосування принципу в міжнародній практиці: судові процеси проти колишніх лідерів, таких як Слободан					Текст проєкту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code. Римський статут Міжнародного кримінального суду (1998). Женевські конвенції (1949) та Додаткові протоколи (1977). 1,2,3,4,5,6,7
---	--	--	--	--	---

Мілошевич або Радован Караджич, як прикладами застосування принципу індивідуальної відповідальності на міжнародному рівні				
<i>Тема 3. Воєнні злочини та злочини агресії</i> 3.1. Воєнні злочини за Римським статутом. Визначення воєнних злочинів за Римським статутом: серйозні порушення законів і звичаїв війни, включаючи напади на цивільне населення, використання забороненої зброї, катування військовополонених та інші дії, які порушують норми міжнародного гуманітарного права. Перелік основних воєнних злочинів за Римським статутом: умисні напади на цивільні об'єкти або цивільне населення; використання біологічної, хімічної чи іншої зброї, забороненої міжнародними договорами; вбивства, катування, насильницьке переміщення цивільних осіб; захоплення заручників та порушення прав військовополонених. Важливість класифікації воєнних злочинів. 3.2. Воєнні злочини сьогодні та механізми запобігання. Сучасні приклади воєнних злочинів: воєнні злочини як проблема в багатьох зонах конфлікту, зокрема в Сирії, Ємені та Україні. Механізми запобігання воєнним злочинам. Міжнародні інститути: Міжнародний кримінальний суд (МКС), Міжнародний суд ООН, спеціальні трибунали (наприклад, трибунали по Югославії та Руанді) для розслідування та переслідування воєнних злочинів. Моніторинг та звітність: ООН, міжнародні організації та правозахисні групи займаються моніторингом конфліктів та документуванням порушень гуманітарного права, що допомагає привертати увагу міжнародної спільноти до цих злочинів. Міжнародні санкції: запровадження санкцій проти держав і осіб, відповідальних за воєнні злочини як механізм запобігання їх подальшому скоєнню. Просвітницька діяльність та тренінги: поширення знань про міжнародне гуманітарне право серед військових і цивільного населення як засобом запобігання воєнним злочинам. 5.3. Злочини агресії за Римським статутом. Визначення злочинів агресії:	2	2	5	Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua Текст проєкту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code. Римський статут Міжнародного кримінального суду (1998). Женевські конвенції (1949) та Додаткові протоколи (1977). 1,2,3,4,5,6,7

планування, підготовка, розв'язування або веденні агресивної війни проти суверенної держави, що є порушенням Статуту ООН. Критерії визначення агресії за Римським статутом: вторгнення або напад на територію іншої держави. Блокада портів або узбережжя. Бомбардування території іншої держави або застосування будь-якої зброї проти неї. Надання збройної підтримки групам, що здійснюють напад на іншу державу. Міжнародні приклади та механізми притягнення до відповідальності (після Другої світової війни злочини агресії були основним предметом Нюрнберзького та Токійського трибуналів). Юрисдикція МКС для притягнення до відповідальності за злочини агресії відповідно до Римського статуту. Обмеження юрисдикції щодо деяких держав, які не ратифікували додаткові поправки до Статуту					
<i>Тема 4. Злочини проти людяності</i> 4.1. Визначення концепції злочинів проти людяності в статутах та рішеннях постійних і тимчасових трибуналів. Концепція злочинів проти людяності під час Нюрнберзького процесу після Другої світової війни. Статuti тимчасових трибуналів. Спеціальні трибунали, створені для розгляду воєнних злочинів у колишній Югославії та Руанді, також визначили злочини проти людяності. Визначення злочинів проти людяності у статуті Міжнародного кримінального трибуналу по Югославії (ICTY) та Міжнародного кримінального трибуналу по Руанді (ICTR). Рішення міжнародних трибуналів. Прецедент рішень трибуналів: злочини проти людяності можуть бути скоєні як під час війни, так і у мирний час, що відрізняє їх від воєнних злочинів, які вимагають наявності збройного конфлікту. 4.2. Визначення концепції злочинів проти людяності у Римському статуті. Відповідно до Статуту, злочини проти людяності як будь-які з наступних дій, що вчиняються в рамках масштабного або систематичного нападу на будь-яке цивільне населення з відома нападу: вбивства, зґвалтування, поневолення, депортація, тортури, примусове зникнення осіб, переслі-	2	2		5	Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua Текст проекту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code. Римський статут Міжнародного кримінального суду (1998). Женевські конвенції (1949) та Додаткові протоколи (1977). 1,2,3,4,5,6,7

дування за певними ознаками (політичними, расовими, національними, етнічними, культурними, релігійними або гендерними). Ключові елементи злочинів проти людяності в Римському статуті: масштабний або систематичний характер дій. дії повинні бути частиною широкомасштабної або систематичної атаки на цивільне населення. Навмисність. На відміну від воєнних злочинів, для кваліфікації дій як злочинів проти людяності не обов'язково має бути збройний конфлікт. 4. 3. Міжнародні правові механізми і заходи протидії злочинам проти людяності. Міжнародний кримінальний суд (МКС): як інструмент для переслідування злочинів проти людяності, створений на підставі Римського статуту. Юрисдикція МКС над злочинами, скоєними на території держав, які ратифікували Статут, або за рішенням Ради Безпеки ООН. Роль спеціальних трибуналів. Національні суди та універсальна юрисдикція.				
<i>Тема 5. Геноцид</i> 5.1. Тлумачення визначення геноциду. Визначення геноциду за Конвенцією ООН 1948 року. Ключові елементи геноциду: намір, цільова група. Тлумачення геноциду в міжнародних судах: Міжнародний трибунал по Руанді (ICTR) та Міжнародний трибунал по колишній Югославії (ICTY), розширене тлумачення геноциду (злочин, що може включати різні форми фізичного та психічного знищення групи, навіть якщо його мета - часткове знищення). 5.2. Геноцид як злочин, заборонений міжнародним правом. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948). Римський статут Міжнародного кримінального суду: Римський статут включає геноцид як один із основних злочинів, що підпадає під юрисдикцію Міжнародного кримінального суду (МКС), дозволяючи притягнення до відповідальності осіб, які вчинили геноцид. Прецеденти міжнародних трибуналів: ICTY та ICTR переслідували осіб, відповідальних за геноцид під час конфліктів у колишній Югославії та Руанді, встановивши важливі юридичні норми для визначення та покарання цього злочину. Відповідальність держав: держави також можуть	2	2	5	Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua Текст проєкту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code. Римський статут Міжнародного кримінального суду (1998). Женевські конвенції (1949) та Додаткові протоколи (1977). Конвенція ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948). 1,2,3,4,5,6,7

бути притягнуті до відповідальності в рамках Міжнародного суду ООН за нездатність запобігти геноциду або за участь у його скоєнні. 5.3. Запобігання геноциду. Роль міжнародних організацій у запобіганні геноциду. Значення ООН та інших міжнародних організацій у запобіганні геноциду шляхом моніторингу ситуацій, де існує ризик геноциду, та втручання, щоб запобігти виникненню таких злочинів. Спеціальні місії та слідчі комісії. ООН створює спеціальні місії для розслідування порушень прав людини та виявлення ознак можливого геноциду. Моніторинг та раннє попередження. Запровадження систем раннього попередження, які фіксують ознаки дискримінації, політичного тиску або ескалації конфлікту. Міжнародні санкції та втручання. Роль держав. Держави несуть відповідальність за вжиття заходів щодо захисту своїх громадян від геноциду, а також за співпрацю з міжнародними організаціями для запобігання цим злочинам на глобальному рівні.					
<i>Геноцид (частина II)</i>	2	2		6	Кримінальний кодекс України. URL: http:// zakon1.rada.gov.ua Текст проєкту нового кримінального Кодексу. URL: https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code. Римський статут Міжнародного кримінального суду (1998). Женевські конвенції (1949) та Додаткові протоколи (1977). Конвенція ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948). 1,2,3,4,5,6,7
<i>Ітого</i>	12	12		36	
<i>Всього за рік</i>	24/ 8	36/ 10		150/150	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кіль- кість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	Кіль- кість годин
(осінній семестр)				
ДРН1. аналізувати сучасні підходи до пізнання теорії міжнародного права (основних світоглядних концепцій і принципів, проблематики в визначенні базових категорій, юридичних понять), взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем;	9/4	– додаткове опрацювання лекційного матеріалу; – підготовка до практичних і семінарських робіт; – проходження тренувального тестування; – написання реферату, письмова робота.	12/33
РН2. аналізувати та оцінювати комплексні міжнародно-правові проблеми, пов'язані з забезпеченням належного дотримання принципу верховенства права суб'єктами міжнародного і національного права, враховуючи практику застосування окремих міжнародно-правових інститутів.	– робота з літературними джерелами і міжнародно-правовими актами; – тематична дискусія з проблемних питань в міжнародно-правовій сфері;	9/4	– додаткове опрацювання лекційного матеріалу; – підготовка до практичних і семінарських робіт; – проходження тренувального тестування; – написання реферату, письмова робота.	12/33
ДРН3. обґрунтовувати свою правову позицію, дискутувати зі складних правових проблем, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи стосовно напрямів удосконалення теоретичних та практичних аспектів імплементації, реалізації та виконання норм міжнародного права, рішень міжнародних судових та конвенційних	– робота з літературними джерелами і міжнародно-правовими актами; – тематична дискусія з проблемних питань в міжнародно-правовій сфері; – аналіз спірних ситуацій, що виникають між суб'єктами міжнародного і національного права;	9/5	– додаткове опрацювання лекційного матеріалу; – підготовка до практичних і семінарських робіт; – проходження тренувального тестування; – написання реферату, письмова робота.	14/33

органів, рішень національних судів та ін. юрисдикційних органів України та іноземних держав;				
ДРН4. обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування стандартів міжнародного права як на міжнародному так і національному рівні; приймати ефективні рішення задля захисту прав людини, інтересів юридичної особи, суспільства, держави.	– пошукова робота, робота з джерелами; – індивідуальна дослідницька робота; – обговорення на заняттях ситуацій, які є найбільш важливими для сучасного світового співтовариства.	9/5	– підготовка до захисту індивідуальної до-слідницької роботи; – проходження тренувального тестування; – написання письмової роботи.	16/33
Всього годин		36/18		54/132
(весняний семестр)				
ДРН1. Застосовувати методологічний апарат юридичної етики для побудови власних науково обґрунтованих тверджень та монологів	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем	6	Вивчення першоджерел та міжнародних документів. Ознайомлення з ключовими міжнародними документами, що регулюють міжнародне кримінальне право (Римський статут Міжнародного кримінального суду, Женевські конвенції, Конвенція про запобігання злочину геноциду). Забезпечення розуміння правових норм та принципів міжнародного кримінального права. Читання та аналіз текстів, виділення ключових положень, написання рефератів або коротких аналітичних нотаток. Підготовка тематичних презентацій на тему "Основні принципи міжнародного кримінального права" або "Механізми притягнення до відповідальності за міжнародні злочини". Розвиток навичок критичного мислення та вміння структурувати інформацію. Пошук та систематизація матеріалів, створення презентації та її захист перед групою. Аналіз судових рішень міжнародних трибуналів. Вивчення конкретних рішень Міжнародного кримінального суду або	9

			спеціальних трибуналів (наприклад, ICTY чи ICTR). Ознайомлення студентів із практичним застосуванням міжнародного кримінального права.	
ДРН2. Орієнтуватися у міжнародному кримінальному законодавстві щодо основних міжнародних злочинів	- вивчення основних термінів та елементів злочинів за міжнародним кримінальним правом	6	Вивчення міжнародних документів Ознайомлення зі статутами та конвенціями, які визначають міжнародні злочини (Римський статут, Женевські конвенції). Це допоможе студентам засвоїти правові основи. Аналіз судових рішень. Вивчення конкретних справ міжнародних трибуналів, таких як Міжнародний кримінальний суд, для розуміння практичного застосування міжнародного права. Підготовка презентацій. Студенти готують презентації з таких тем, як геноцид, воєнні злочини, злочини проти людяності, що допоможе розвинути аналітичні навички. Написання коротких есе на тему міжнародних злочинів сприятиме критичному осмисленню матеріалу та формуванню власної думки. Аналіз реальних історичних подій або конфліктів, пов'язаних із міжнародними злочинами, для розуміння практичних аспектів права	9
ДРН 3. дотримуватися основних понять, правильності використання термінів «воєнні злочини», «злочини агресії» на національному та міжнародному рівнях	дискусійні питання щодо відповідальності за злочини агресії	6	Вивчення першоджерел. Ознайомлення з ключовими міжнародними документами, такими як Римський статут Міжнародного кримінального суду, Женевські конвенції, та резолюції ООН щодо воєнних злочинів і агресії. Забезпечення студентів теоретичною базою, з якою вони зможуть працювати. Аналіз судової практики. Дослідження рішень міжнародних трибуналів та Міжнародного кримінального суду щодо відомих справ про воєнні злочини (наприклад, справи щодо колишньої Югославії, Руанди або сучасні конфлікти). Розвиток вміння аналізувати судові рішення і	9

			зрозуміти, як теорія застосовується на практиці. Написання есе або аналітичної записки на тему «Значення міжнародного кримінального права у боротьбі з воєнними злочинами та агресією» або аналітичну записку щодо конкретної справи про злочини агресії. Розвиток критичного мислення та навичок письмового аналізу. Дискусії та дебати. Організація дискусій у групах з тем «Чи достатньо міжнародних механізмів для запобігання злочинам агресії?» або «Як міжнародне право впливає на сучасні збройні конфлікти». Розвиток навичок аргументації, роботи в групі та формування власної позиції	
ДРН 4. Самостійно опрацьовувати навчальну і наукову літературу, в тому числі інтернет-ресурси з питань суспільної небезпечності геноциду	Ознайомлення студентів з нормами міжнародного права щодо геноциду імплементованими в національні правові системи різних країн. Також досліджується роль міжнародних трибуналів у переслідуванні осіб, відповідальних за геноцид	6	Вивчення міжнародних документів. Ознайомлення з Конвенцією ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948 р.) та Римським статутом Міжнародного кримінального суду. Забезпечення теоретичної бази для розуміння юридичного визначення геноциду та правових зобов'язань держав. Аналіз судової практики Міжнародного кримінального трибуналу для Руанді (ICTR), трибуналу по колишній Югославії (ICTY) або сучасні справи МКС, які стосуються геноциду. Розуміння реальних прикладів застосування міжнародного права у справах про геноцид. Написання есе на тему «Геноцид як міжнародний злочин» або «Роль Міжнародного кримінального суду в боротьбі з геноцидом». Розвиток критичного мислення та здатність формулювати власні висновки на основі аналізу. Підготовка презентацій про історичні випадки геноциду або механізми його запобігання та переслідування.	9
Всього годин		24		36
Всього годин за рік		60/18		90/132

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осінній семестр			
1.	<i>Семінарське заняття</i> 1. Визначення сутності дефініції «міжнародне право», ознайомлення з досягненнями вітчизняних і зарубіжних вчених щодо природи міжнародного права. Головне призначення міжнародного права, виявлення глобальних проблем сучасності і міжнародного права. Есе за темою: «Особливості міжнародного права». Реферат «Поняття та сутність докласичного і посткласичного міжнародного права»	3 бала /3%	До 2 тижня
2.	<i>Семінарське заняття</i> 2. Дослідження історії виникнення та становлення міжнародне права, ознайомлення з найпопулярнішими теоріями походження й періодизації міжнародного права: міжнародно-договірною, статично. (державницькою), концепцією суспільно-економічної формації, різні види нормативно-соціальних концепцій. Визначення актуальних проблем історичного розвитку міжнародно-правових відносин в різних напрямках. Есе за темами: «Концепції про сутність міжнародного права», «Розвиток науки міжнародного права в Україні». Реферат «Сучасні концепції історичного розвитку міжнародного права».	3 бала /3%	До 3 тижня
3.	<i>Семінарське заняття</i> 3.Аналіз сучасної доктрини, яка розкриває поняття «система міжнародного права», зосереджуючись на структурних елементах системи міжнародного права: нормах та інститутах, підгалузях і галузях міжнародного права; існуючих проблем, що дає змогу визначити основні тенденції розвитку «система міжнародного права». Визначення проблеми застосування основних принципів і норм міжнародного права на сучасному етапі розвитку світового співтовариства на конкретних прикладах. Аналіз основних концепцій співвідношення національного права і міжнародного та порядок закріплення в національному праві. Есе за темами: «Розвиток наукових поглядів на принципи міжнародного права», «Співвідношення та реалізація принципів рівноправ'я і самовизначення народів та територіальної цілісності держави».	3 бала /3%	До 4 тижня
4.	<i>Семінарське заняття</i> 4. Визначення критеріїв класифікації суб'єктів міжнародних відносин та визначення відмінності їх правосуб'єктності. Есе на тему:«Проблеми міжнародного визнання нових держав в сучасних умовах».«Проблеми міжнародної правосуб'єктності фізичних та юридичних осіб». «Україна - суб'єкт сучасного міжнародного права».	3 бала /3%	До 6 тижня
5.	<i>Семінарське заняття</i> 5. Аналіз основних концепцій прав людини: теологічні, природно-правові,позитивістські, марксистські, соціологічні та сучасні теорії походження і сутності прав людини. Визначення сутності прав і свобод людини, співвідношення понять «права людини» і «права громадянина». Аналіз стану дотримання прав людини на міжнародному і національному рівнях, вирішення та	3 бала /3%	До 8 тижня

	обговорення ситуаційних завдань. Захист прав людини в міжнародних судових інституціях (процедура, підготовка документів). Визначити, що розуміють під міжнародними стандартами прав людини, з'ясувати їх роль в дотриманні прав людини на міжнародному рівні. Реферат «Характеристика системи міжнародного захисту прав людини на сучасному етапі розвитку суспільних відносин». «Роль ОБСЄ в європейській системі захисту прав людини та основних свобод.»		
6.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	20 балів /20%	До 8 тижня
7.	<i>Семінарське заняття 6.</i> Визначення політичних, дипломатичних і інших ризиків, пов'язаних з територіальними питаннями, підбір засобів мінімізації таких ризиків як на міждержавному, національному так і на регіональному рівнях. Аналізу сучасного стану, правового режиму міжнародних рік, озер, каналів, проток, континентального шельфу. Поняття і правовий статус виключної економічної зони. Правовий режим морського дна. Правове регулювання міжнародних польотів. Правові форми співробітництва держав у космосі. Виявляти існуючі проблем, що дає змогу визначити основні тенденції розвитку вказаних сфер. Вирішення та обговорення ситуаційних завдань щодо використання морських, повітряних і космічних просторів.	3 балів /3%	До 10 тижня
8.	<i>Семінарське заняття 7.</i> Аналізу сучасного стану загальносвітової безпеки, виявлення існуючих проблем, визначення основних тенденції її розвитку. Реферат на тему: «Роль Ради Безпеки ООН щодо підтримання загального світового правопорядку, боротьби за мир, збереження стабільності світу». «Участь України у системах колективної безпеки». «Міжнародний рух Червоного Хреста та Червоного Півмісяця».	3 балів /3%	До 12 тижня
9.	<i>Семінарське заняття 8-9.</i> Дослідження особливостей правової природи міжнародного економічного права. Аналіз сучасного стану міжнародно-правових відносин в сфері науково-технічного співробітництва, торгівлі, фінансів, інвестицій, аграрній сфері. Представлення інтереси клієнта у судах України та третейських судах, утворених за законодавством України, а також у міжнародному комерційному арбітражі та міжнародних судових установах. Збір і аналіз інформації про стан міжнародно-правової охорони навколишнього середовища, складання аналітичної довідки, звіту й інших форми представлення результатів аналізу з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права. Есе на тему: «Процедура імплементації міжнародних норм щодо «права на екологічну безпеку людини» у національне законодавство». «Новітні тенденції розвитку міжнародних стандартів прав людини у сфері екологічної безпеки», «Екологічні аспекти енергетичного права».	3 балів /3%	До 14 тижня
10.	<i>Семінарське заняття 10.</i> Визначення сутності міжнародного інформаційного права, норм міжнародного права, що регулюють міждержавні відносини в інформаційній сфері, пов'язані зі зверненням інформаційних ресурсів в ході міжнародного співробітництва, а також транскордонної передачі інформаційних ресурсів іншими	3 балів /3%	До 16 тижня

	суб'єктами, ніж держави. Підготувати реферат на тему: «Організаційно-правовий механізм співробітництва України з міжнародною організацією ЮНЕСКО у сфері правового забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні».		
11.	Семінарське заняття 11,12. Визначення сутності міжнародної законності та міжнародного правопорядку і необхідність їх подальшого розвитку, особливо в складних умовах сучасного світу, виявлення існуючих проблем, що дає змогу визначити основні напрями реформування загальної системи колективної безпеки. Аналіз стану міжнародного співробітництва в боротьбі з міжнародною злочинністю на сучасному етапі, вирішення та обговорення ситуаційних завдань.	3 балів /3%	До 18 тижня
12.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	20 балів /20%	До 18 тижня
13.	Іспит	30 балів /30%	До 18 тижня
Весняний семестр			
1	Практична робота 1. Тема 1. Поняття та загальні принципи міжнародного кримінального права	10 балів/ 10%	До 1 тижня
2	Практична робота 2. Тема 2. Основні міжнародні злочини	10 балів/ 10%	До 2 тижня
3	Практична робота 3. Воєнні злочини та злочини агресії	10 балів /10%	До 3 тижня
4	Практична робота 4. Злочини проти людяності	10 балів/ 10%	До 4 тижня
5	Практична робота 5. Геноцид	10 балів /10%	До 5 тижня
6	Практична робота 6. Геноцид	20 балів/20%	До 6 тижня
	Іспит	30 балів /30%	

5.2.2. Критерії оцінювання

Осінній семестр

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Есе, реферат	0-5 балів	5-15 балів	15-27 балів	27-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Вирішення задач і ситуаційних завдань	Задача розв'язана невірно; відповідь на ситуаційне завдання є необґрунтованою та алогічною	Відповідь на ситуаційне завдання є недостатньо аргументованою; алгоритм розв'язку задачі є вірним, однак допущені помилки	Відповідь на ситуаційне завдання є недостатньо аргументованою; алгоритм розв'язку задачі є вірним, однак допущені незначні помилки	Відповідь містить послідовний та аргументований розв'язок задачі (ситуації)
	Залежить від кількості вірних відповідей на	Залежить від кількості вірних відповідей на	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест

	тест	тест		
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-5 балів	6-10 балів	11-18 балів	20 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	0-5 балів	5-15 балів	15-27 балів	27-30 балів
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, складові питань відсутні або недостатньо розкриті	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, складові питань недостатньо розкриті	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, складові питань розкриті	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, складові питань повністю розкриті

Критерії оцінювання(весняний семестр)

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Весняний семестр				
Практична робота 1. Поняття та загальні принципи міжнародного кримінального права	3 бали	7 балів	10 балів	15 балів
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не виділено джерела міжнародного кримінального права	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 2. Основні міжнародні злочини	3 бали	7 балів	10 балів	15 балів
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не визначено ознаки міжнародних злочинів	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 3. Воєнні злочини та злочини агресії	3 бали	7 балів	10 балів	15 балів
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не розкрито	Завдання виконані з незначними помилками, студент не	Всі завдання практичної роботи виконано, студент

		важливі питання теми	достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 4. Злочини проти людяності	3 бали	7 балів	10 балів	15 балів
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не окреслено ознаки злочинів проти людяності	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 5. Геноцид	3 бали	7 балів	10 балів	15 балів
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не виділено ознаки геноциду	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 6. Геноцид	7 балів	10 балів	20 балів	25 балів
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи, не окреслено важливі питання теми	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

5.3. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
(осінній семестр)		
1.	Усне (письмове) опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2.	Письмовий зворотний зв'язок на есе	Протягом 1 тижня після складання
3.	Проходження тестування з атестації та модульного	Відповідно до графіку

	контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	навчального процесу
(весняний семестр)		
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком із викладачем	У відповідності до графіку навчального процесу
3	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється студентом самостійно
4	Захист практичних робіт	Через тиждень після їх здачі
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами упродовж занять	Упродовж всього семестру

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

(АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ЦИКЛУ ДИСЦИПЛІН)

2.1. Основні джерела

2.1.1. Нормативно-правова база

1. Вашингтонський договір про Антарктику. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: від 01 грудня 1959 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_224#Text
2. Вашингтонська конвенція Про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами (МЦБІС) (18 травня 1965 р.). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_060
3. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів (23 серпня 1978 року). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text
4. Віденська конвенція про зовнішні зносини (18 квітня 1961 року). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text
5. Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо державної власності, державних архівів і державних боргів (1978 р.). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_072#Text
6. Віденська конвенція про право міжнародних договорів (1969). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text
7. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями (1986). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
8. Виконавчий регламент Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту// <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_721
9. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами у відповідності з Статутом ООН (від 24 жовтня 1970). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_569#Text

10. Декларація про недопустимість інтервенції і втручання у внутрішні справи держави (9 грудня 1981). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a33#Text
11. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право від 20 грудня 1996 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?code=995_769
12. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів міжнародного характеру (Протокол І): Міжнародний документ від 8 червня 1977 р.// Режим доступу: [http://zakon.rada.gov.ua.Документ 995_911](http://zakon.rada.gov.ua.Документ_995_911)
13. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол ІІ): Міжнародний документ від 8 червня 1977 р.// Режим доступу: [http://zakon.rada.gov.ua.Документ 995_200](http://zakon.rada.gov.ua.Документ_995_200)
14. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол ІІІ): Міжнародний документ від 8 грудня 2005 року // 995_g74 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g74#Text
15. Документи Організації об'єднаних націй. Резолюції, статuti, рекомендації, доклади//Збірник міжнародних договорів 1906-2009pp.-К.: Міжнародний інститут міжнародних відносин.-2009.-1896с.
16. Женевська декларація принципів «Побудова інформаційного суспільства: глобальна задача в новому тисячолітті» від 12 грудня 2003 р. [Електронний ресурс]. / Верховна Рада України. Режим доступу: http://informationsociety.wordpress.com/basics/wsis_outcomes/dp
17. Загальна декларація прав людини (10 грудня 1948 року) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
18. Європейська конвенція про здійснення прав дітей (Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 25.01.1996) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_135#Text
19. Кіотський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату (ратифіковано Законом N 1430-IV (1430-15) від 04.02.2004) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_801#Text
20. Конституція України від 28 червня 1996 р. // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
21. Конвенція ООН з морського права (Монтего-Бей, 10 грудня 1982 року) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057#Text
22. Конвенція ООН про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами (02.12.1949) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162#top
23. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання (10.12.1984 р.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text

24. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950) [Електронний ресурс] / Верховна Рада
25. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі: Міжнародний документ від 12 серпня 1949 р // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_152
26. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими: Міжнародний документ від 12 серпня 1949 р // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_153
27. Конвенція про захист цивільного населення під час війни: Міжнародний документ від 12 серпня 1949 р.// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_154
28. Конвенція про закони і звичаї суходільної війни (IV Гаазька конвенція): Міжнародний документ від 18.10.1907//<http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_222
29. Гаазька конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту, 14 травня 1954 р. [Електронний ресурс]. / Верховна Рада України. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_575.
30. Конвенція про кіберзлочинність ратифікована Законом України від 07.09.2005 р. № 2824-IV [Електронний ресурс]. / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text
31. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р. // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text.
32. Конвенція ООН про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974. р. // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_002#Text.
33. Конвенція про правовий статус біженців від 28 липня 1951 р. // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_011#Text
34. Конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 7 жовтня 2002 р. // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text
35. Конвенція про стягнення аліментів за кордоном від 31 грудня 1956 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_425#Text
36. Конвенція про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення від 29 травня 1993 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_365#Text
37. Конвенція про колізії законів, які стосуються форми заповітів від 17.12.2009р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_424#Text
38. Конвенція ООН з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок (1979 р.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
39. Конвенція ООН про права дитини (20 листопада 1989 року.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
40. Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_158#Text

41. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 19.10.1973р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
42. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 19.10.1973р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
43. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (1965 р.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
44. Організація Об'єднаних Націй. Генеральна Асамблея. Резолюція 48/31 від 9 грудня 1993 р. U.N. Doc. A/RES/48/31. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https://undocs.org/pdf?symbol=ru/A/60/49\(VOL.I\)\(SUPP\)](https://undocs.org/pdf?symbol=ru/A/60/49(VOL.I)(SUPP))
45. Паризька Хартія для нової Європи від 21 листопада 1990 року [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. / Верховна Рада України. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_058
46. Про державний кордон України. Закон України № 777-XII від 04 листопада 1991 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12#Text>
47. Про дипломатичну службу. Закон України № 2449-VIII від 07 червня 2018 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>
48. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні. Затв. Указом Президента України від 10 червня 1993 року N 198/93. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/93#Text>
49. Положення про міністерство закордонних справ України» затв. Пост. КМУ України 30 березня 2016 р. № 281. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2016-%D0%BF#Text>
50. Про міжнародне приватне право. Закон України № 2709-IV від 23 червня 2005 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
51. Про правонаступництво України: Закон України N 1543-XII від 12 вересня 1991 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1543-12#Text>
52. Про міжнародні договори України. Закон України № 1906-IV від 29 червня 2004 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
53. Про міжнародний комерційний арбітраж. Закон України № 4002-XII від 24 лютого 1994 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
54. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту. Закон України № 3671-VI від 8 липня 2011 року [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
55. Про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду : висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України від 11 липня 2001 року №3-в/2001 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003v710-01#Text>

56. Рамкова конвенція про зміну клімату та Конвенція про біологічне різноманіття(Конференція ООН з навколишнього середовища і розвитку, що відбулася в 1992 р в Ріо-де-Жанейро (Конференція в Ріо)). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_044#Text
57. Резолюції про історичну відповідальність держав за збереженням природи Землі для теперішнього і майбутнього поколінь 1980 р. і Всесвітньої хартії природи 1982 р.(Генеральною Асамблеєю ООН). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_453#Text
58. Сеульська конвенція. Про заснування Багатостороннього Агенства по гарантіях інвестицій (БАГІ), (11 жовтня 1985 р р.) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_268#Text
59. Стокгольмська декларація 1972 р. (16 червня 1972 р на Конференції ООН з проблем навколишнього середовища). [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_454#Text
60. Туніська програма для інформаційного суспільства [Електронний ресурс]. / Верховна Рада України. Режим доступу: [http:// informationsociety.wordpress.com/basics/wsis_outcomes/tp/](http://informationsociety.wordpress.com/basics/wsis_outcomes/tp/)
61. Статут Організації Об'єднаних Націй та Статут Міжнародного Суду ООН: Міжнародний документ // Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
62. Чиказька конвенція про міжнародну цивільну авіацію від 7 грудня 1944 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038#Text

2.1.2. Підручники, посібники

1. Антонович М.М. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К., Вид дім «КМ Академія»; Алерта, 2003, 308 с.
2. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право. Підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 762 с
3. Буткевич В.Г, Мицик В.В., Задорожній О.В. та ін. Міжнародне право. Основні галузі. [За ред. В.Г. Буткевича.] Київ: Либідь, 2009. 814 с.
4. Жан Тузкоз. Міжнародне право. Будапешт 1998 р. 402 с.
5. Задорожній О. В., Медведєва М. О. Міжнародне право навколишнього середовища : підручник. Київ, 2010. 351 с.
6. Кориневич А. О. Застосування міжнародного гуманітарного права до збройного конфлікту на території України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Одеса : Фенікс, 2015. 78 с.
7. Міжнародне право: підручник. [за ред. Денисова С.А.]. К.Видавництво інституту ім. В. Корецького, 2009. 564с.
8. Міжнародне право: підручник/ [за ред. Ліхантова С.А]. Харків: Юр.акад. ім. Я.Мудрого, 2010. 476с.
9. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В.Мицика. Харків : Право, 2019.
10. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / За заг.ред.д.ю.н., проф.. Т.Л. Сироїд. Харк.нац.ун-т імені В.Н. Каразіна. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 292 с.
11. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник / За ред. В. Г. Буткевича. К.: Либідь, 2002. 608 с.

12. Міжнародний і національний захист прав людини та права біженців: навч. посіб. / за ред. М. В. Буроменського. Київ, 2004. 160 с.
13. Мироненко І.В. Міжнародне приватне право: навчальний посібник. 2-ге вид., доповн. і перероб. К.: Алерта, 2013. 288 с
14. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права. К. : Юстиніан, 2010. 320 с.
17. Опришко В.Ф.. Міжнародне економічне право. Підручник. Видання друге, перероблене і доповнене. К. КНЕУ, 2003. 311 с. URL: http://adhdportal.com/book_3872.html
15. Репецький В. М., Лисик В. М. Міжнародне гуманітарне право: Підручник./ В. М. Репецький, В. М. Лисик. К. Знання, 2007. 467 с.
16. Статут ЄС та інші нормативні акти міжнародного права // Міжнародне публічне право: Практикум / А. І. Дмитрієв, А. С. Мацко, В. І. Муравйов; Відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. К.: Юрінком Інтер, 2009. С. 311–328.
17. Удовенко Г.Й. Україна на міжнародній арені. К., Юрінком. 1998 р. у 2-х томах.

2.13. Методичне забезпечення

1. Навчально - методичний комплекс з дисципліни «Актуальні проблеми міжнародно-правового циклу дисциплін», на платформі Moodle, СНАУ, 2021 рік.

2.1.4. Інші джерела

1. Альтернативна енергетика і енергетична безпека в міжнародному і національному праві. Київ, 2012. 298 с.
2. Антонович М. Відповідальність держави та особи в міжнародному праві . Український часопис міжнародного права. №2. 2009. С. 21 –28.
3. Вихрист С.М. Принципи правової юрисдикції у міжнародному праві. Вісн. Ун-ту внутр. справ. 2009. № 9. С. 175 – 181.
4. Дрьоміна-Волок Н. В. Концепція расової дискримінації у міжнародному антидискримінаційному праві : монографія. Одеса : Юрид. літ., 2015. 540 с
5. Пазюк А.В. Міжнародне інформаційне право: теорія і практика: монографія. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т мжнар. відносин. Дніпро: Середняк Т.К., 2015. 447с.
6. Репецький В.М. Гуманітарне право в системі міжнародного права. Вісник Львівського національного університету. Серія: міжнародні відносини, 1999. №1. С. 145-151.
7. Мацко А. С. Правонаступництво у міжнародному праві. Український часопис міжнародного права. №4 (Спеціальний випуск: міжнародний кримінальний суд). 2007. С. 70 – 75.
8. Міжнародний статус України: проблеми и перспективи // Український часопис міжнародного права. №104 (Спеціальний випуск). 2011. 123с.
9. Опришко В.Ф. Міжнародне економічне право і процес: монографія. К.: Парламентське вид-во, 2014. 518 с.
10. **Чернадчук Т.О.** Окремі аспекти міжнародно-правового забезпечення прав осіб, які постраждали внаслідок збройних конфліктів. Актуальні питання юриспруденції: теоретичний та практичний виміри: матеріали Третьої Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 23 квітня 2020 р. Суми, 2020. С.154-157.
11. **Чернадчук Т.О.,** Чернадчук О. В. Легалізація віртуальних валют на міжнародному та національному рівні: окремі правові аспекти. Науковий журнал «Приватне та публічне право» . 2020. № 2.

12. **Чернадчук Т.О.,** Волченко Н. Трансформація транскордонного співробітництва у межах регіонального: окремі правові аспекти. Публічне право. 2018. № 3 (22). С.48-53.
13. **Чернадчук Т.О.,** До питання боротьби з кіберзлочинністю в сфері протидії загрози інформаційній безпеці країни в умовах цифрової трансформації. Науковий журнал «Приватне та публічне право». 2021. № 1 С.54-59. http://pp-law.in.ua/archive/1_2021/11.pdf
14. **Чернадчук Т.О.,** Кравченко Т.О., Щодо питання правового визначення та особливостей військової окупації. Науковий журнал «Приватне та публічне право». 2022. № 3 С.103-108 URL: http://pp-law.in.ua/archive/3_2022/17.pdf
15. **Чернадчук Т.О.,** Березовська В. О.. Політика Європейського Союзу щодо боротьби з тероризмом: аналіз законодавства Європейського Союзу та деяких національних антитерористичних програм. Науковий журнал «Правова держава». № 48 „2022. С.66-76 URL: <http://pd.onu.edu.ua/issue/view/16024/8974>
16. **Чернадчук Т.О.** Окремі питання правових засад здійснення державного контролю як функції публічного управління в умовах цифрової трансформації України на шляху до Європейського Союзу. The Future of Science, Technology and Economy: Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity" with Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. March 19-21, 2025. Sofia, Bulgaria. С. 186-190. DOI: 10.70286/ISU-19.03.2025 URL: https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2025/03/Sofia_Bulgaria_19.03.25.pdf
17. **Тамара Чернадчук,** Даша Василенко. Окремі теоретико-правові питання щодо підвищення іміджу України на міжнародному рівні. Молодий вчений. 2024. № 6 (130). С. 147-151. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-6-130-17>
18. **Чернадчук Т.О.,** Томурко В.О.. Європейський досвід цифровізації соціального забезпечення та його імплементація у фінансово-правові засади публічного управління в Україні. Аналітично-порівняльне правознавство.Електронне наукове видання. 2025. № 5. Частина 2. С. 371-375. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.05.2.57> URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/10/APP_05_2025_part-2.pdf
19. **Чернадчук Т.О.,** Бісьмак В.В. Міжнародно-правова відповідальність у сучасному світі: проблеми та перспективи. Право. UA. 2025. №3. С.279-284. DOI: <https://doi.org/10.71404/LAW.UA.2025.3.39> URL: https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2025-3/Pravo_ua_2025_3_279.pdf
20. **Тамара Чернадчук.** Щодо захисту культурної спадщини України в умовах російської агресії. Science and Information Technologies in the Modern World: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. October 1-3, 2025.. С. 71-75.. DOI 10.70286/ISU-01.10.2025 URL: https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2025/10/Athens_Greece_01.10.25.pdf
21. Віта Ткаченко, **Тамара Чернадчук.** Адаптація українського законодавства до законодавства ЄС у сфері публічного управління. Соціологія права. 1-2 / 2025. С. 208-213 DOI <https://doi.org/10.37687/2413-6433.2025-1.36> URL: http://soclaw.idpnan.kyiv.ua/archive/2025/1/1_2025.pdf
22. Klochko, A., **Chernadchuk, T.,** Klietsova, N., ... Bryzhan, Y., Kyrylenko, V. Economic and legal principles of social protection of military personnel: World experience and Ukraine. Edelweiss Applied Science and Technology, Vol. 8 No. 5 (2024), p. 735–746. DOI: 10.55214/25768484.v8i5.1739 URL: <https://doi.org/10.55214/25768484.v8i5.1739>

23. **Chernadchuk, T.**, Yasynok, D., Gordieiev, V., Klietsova, N., & Boiko, V. (2022) The European court of human rights, its judicial lawmaking and its impact on the case law of national courts. *Ad Alta: Journal of interdisciplinary research*, 12(1), XXVII, 176-180.
24. Alina V. Steblianko; **Tamara O. Chernadchuk**; Ivan O. Kravchenko; Nadiia S. Andriichenko y Oksana S. Rudanetska. *International Law Enforcement Cooperation against Money Laundering*. - Revista Cuestiones Políticas, Volumen 37, Número 65, correspondiente a la Edición: julio-diciembre de 2020.
<https://www.produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/33314>
25. Bogachov, Sergii; **Chernadchuk, Tamara**; Plakhotnik, Olena; Skuratovych, Irina; Snigerov, Oleksandr. Mechanism of formation of innovation security and activation of innovation activity of corporations. *Journal of Security & Sustainability Issues*, 2020, v. 10, n. 2, p. 655-668, URL: [http://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.2\(23\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.2(23)).
26. **T. Chernadchuk**, O. Chernadchuk. Analysis of conceptual arrangements of tax compliance in the conditions of eurointegration of Ukraine// Management mechanisms and development strategies of economic entities in conditions of institutional transformations of the global environment: Collective monograph edited by M. Bezpartochnyi, ISMA University Riga, Latvia, 2019 – C.185-194
27. **Chernadchuk T.**, Chernadchuk O. Implementation and harmonization of European Union law rules in the process of providing functioning of the ukrainian institute of banking information // Strategies for sustainable socio-economic development and mechanisms their implementation in the global dimension: collective monograph / edited by M. Bezpartochnyi, in 3 Vol. // VUZF University of Finance, Business and Entrepreneurship. – Sofia: VUZF Publishing House “St. Grigorii Bogoslov”, 2019. – Vol. 2. – C. 327-337
28. Chernadchuk, Viktor D.; **Chernadchuk, Tamara O.** And Klochko, Alyona M.. 2017. Financial Controls as Means of Cognition of the Financial Activities: Theoretical and Legal Aspects, *Journal of Advanced Research in Law and Economics*, Volume VIII, Winter, 8(30): 2383 – 2390. DOI: 10.14505/jarle.v8.8(30).08.A available from: <http://journals.aserspublishing.eu/jarle/index>
29. Ivan Kravchenko, **Tamara Chernadchuk**, Kateryna Izbash, Yevhen Podorozhnii, Sergii Melnyk. On Special Features of Implementation of State Export Control over International Transfer of Goods. - *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2019. Volume 22. Issue: 5. URL: <https://www.abacademies.org/articles/On-special-features-of-implementation-of-state-export-control-over-international-transfer-of-goods-1544-0044-22-5-409.pdf>
30. **Chernadchuk, T.**, Kozachok, I., Maletov, D., Pankratova, V., & Steblianko, A. (2023). Organizational and legal provision of the control function of the local self-government body in conditions of sustainable development. *Amazonia Investiga*, 12(62), 258-272. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.62.02.26>
31. Utkina, M.; Bondarenko, O.; **Chernadchuk, T.**; Chernadchuk, O. Intellectual Property Rights on Objects Created by Artificial Intelligence. *Law, State and Telecommunications Review*, [S. l.], v. 15, n. 1, p. 85– 105, 2023. DOI: 10.26512/lstr.v15i1.41729. URL: <https://periodicos.unb.br/index.php/RDET/article/view/41729/36772>

2.2. Додаткові джерела

Офіційні веб-сайти органів державної влади України

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ Режим доступу до електронних документів : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index/>

2. Міністерство закордонних справ України: офіційне інтернет-представництво. Режим доступу до електронних ресурсів : <http://mfa.gov.ua/ua>
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.me.gov.ua/>
4. Президент України : офіційне інтернет-представництво. Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.president.gov.ua/>.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА) **(МІЖНАРОДНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО)**

2.1. Основні джерела

2.1.1. Підручники посібник

1. Antonio Cassese, Paola Gaeta, Laurel Baig, Mary Fan, Christopher Gosnell and Alex Whiting, Cassese's International Criminal Law, 2013.
2. Beatrice I. Bonafe, The Relationship Between State and Individual Responsibility for International Crimes, 2009.
3. M. Cherif Bassiouni, Introduction to International Criminal Law, 2003.
4. William A. Schabas, International Criminal Law, 2015.
5. Schabas, W. An Introduction to the International Criminal Court (5th ed., Cambridge University Press, 2017)
6. Bassiouni, M. Cherif Introduction to International Criminal Law (2nd ed., Martinus Nijhoff, 2013).
7. Cryer, R., Friman, H., Robinson, D., and Wilmshurst, E. An Introduction to International Criminal Law and Procedure (3rd ed., Cambridge University Press, 2014).

2.1.2. Методичне забезпечення (у розробці)

2.1.3. Інші джерела

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р// ВВР, 1996, № 30, ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України. Кодекс України; Кодекс, Закон від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
3. Текст проєкту нового кримінального Кодексу. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code>.
4. Римський статут Міжнародного кримінального суду (1998).
5. Женевські конвенції (1949) та Додаткові протоколи (1977).
6. Конвенція ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948).
7. Satzger H., International and European Criminal Law, München, 2012.
8. Robert Cryer, Håkan Friman, Darryl Robinson, Elizabeth Wilmshurst, Introduction to the
9. International Criminal Law and Procedure, 3d Edition, 2014.
10. Commentary on the Rome Statute of the International Criminal Court. Ed. by O. Triffterer. Second Edition, Baden Baden, 2008.
11. Gerhard Werle and Florian Jeßberger, Principles of International Criminal Law. 3d Edition, Oxford, 2014.

Додаткові джерела

1. Хохлова І. В. Кримінальне право зарубіжних країн [Електронний ресурс] : навчальний посібник / І. В. Хохлова, О. П. Шем'яков ; Макіївський економіко-гуманітарний інститут. - Київ : Центр навчальної літератури, 2006. - 256 с.
2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження [Електронний ресурс] : монографія / А. В. Савченко ; Київський національний університет внутрішніх справ. - Київ : КНТ, 2007. - 596 с.
3. Кулеша, Вітольд. Crimen laesae iustitiae. Кримінальна відповідальність суддів та прокурорів за злочини проти правосуддя за нюрнберзькими законами, німецьким, австрійським та польським законодавством [Електронний ресурс] : навчальний посібник / В. Кулеша. - Лодзь : Лодзинський університет, 2013. - 521 с.
4. Литвинов О. М. Становлення та розвиток ювенальної пенальної політики республіки Польща (кримінально-правове дослідження) : монографія / О. М. Литвинов, Є С. Назимко, Т. І. Пономарьова ; ред. О. М. Литвинов ; Кримінологічна асоціація України. - Київ : ВД "Дакор", 2015. - 128 с.
5. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : монографія / М. І. Хавронюк ; Бібліотека кримінального права. - Київ : Юрисконсульт, 2006. - 1048 с.
6. Dubber, Markus D. Colonial Criminal Law and Other Modernities : European Criminal Law in the Nineteenth and Twentieth Century [Electronic resource] : textbook / M. D. Dubber. - [S. l. : s. n.], 2018. - 16 p.
7. Dubber, Markus D. Draft of Handbook of Comparative law. Chapter 40 : Comparative criminal law [Electronic resource] : brochure / M. D. Dubber. - [S. l.] : Reimann/Zimmermann, 2018. - 28 p.
8. May, L., and Hoskins, Z. (eds.) International Criminal Law and Philosophy (Cambridge University Press, 2009).
9. Werle, G., and Jessberger, F. Principles of International Criminal Law (4th ed., Oxford University Press, 2020).
10. Sands, P. East West Street: On the Origins of "Genocide" and "Crimes Against Humanity" (Weidenfeld & Nicolson, 2016).
11. Van Sliedregt, E. Individual Criminal Responsibility in International Law (Oxford University Press, 2012).
12. Simpson, G. Law, War and Crime: War Crimes Trials and the Reinvention of International Law (Polity Press, 2007).
13. Shaw, M. N. International Law (8th ed., Cambridge University Press, 2017).

2.3. Програмне забезпечення **MOODLE КУРС: У СТАДІЇ РОЗРОБКИ**

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання	+		
Література є актуальною	+		

Рецензенти:

Член проектної групи ОП _____
(назва)Хривачко І.О.
(ПІБ)

(підпис)

Викладач кафедри _____
(назва)Ткаченко
(посада, ПІБ)

(підпис)